COLD CASE UIT DE STEENTIJD

In 2006 ben ik begonnen met mijn hobby fossielen. Ik zat te kijken naar een uitzending van Veronica Travel in Zuid-Engeland en zag Chris Zegers een prachtige ammoniet tevoorschijn toveren uit een kapot geslagen nodule. Ik viel van de bank af en ik had zoiets van: "dat wil ik ook!". Op jonge leeftijd was ik al geïnteresseerd in geschiedenis en geologie. Ik had echter geen idee dat je zo eenvoudig fossielen kunt vinden. Ik ben toen veel gaan lezen over fossielen en heb meegedaan aan een fantastisch fossielweekend van Fossiel.net. En jawel, meteen helemaal verslaafd! Mijn vakanties stonden opeens in het teken van het zoeken naar fossielen.

Uiteindelijk heb ik bijna overal in Europa gezocht en meerdere expedities gedaan. Het resultaat is een enorme verzameling, van trilobieten van 480 miljoen jaar oud tot mammoetstukken uit het Pleistoceen. Heel divers dus. Elk fossiel wordt door mij geboekt in een zelfgemaakte database. Hier staan ook de vindplaatsen in vermeld. Ik ben eigenlijk relatief kort bezig met het zoeken naar fossielen op de Hollandse stranden. Het Pleistoceen vond ik in eerste instantie te recent en ik zocht liever in de originele laag (in-situ) naar fossielen. Door meer vrije tijd ben ik vaker gaan zoeken op de stranden en helemaal 'omgeturnd'.

Het was een mooie dag op dinsdag 1 november 2016 om te zoeken op het strand van Kijkduin (Zandmotor). Na een tijdje zag ik iets liggen wat in eerste instantie leek op een stuk van een kokosnoot. Ik zie wel vaker fragmenten van kokosnoten op het strand. Waarschijnlijk komen deze van de vrachtschepen. Toen ik dichterbij kwam zag ik dat het toch wat anders was en mijn indruk was meteen: dit is een stukje van een schedel.

Met mijn mobiel maakte ik foto's van de vondst en stuurde deze op naar de WPZ-Facebookgroep. Daar kreeg ik al snel een bevestiging dat het inderdaad een fragment van een menselijke schedel betrof. Er werd zelfs aangegeven welk deel het was, namelijk het os occipitale (achterhoofdsbeen) en een deel van het os pariëtale sinister. Geweldig hoe snel je vaak antwoord krijgt vanuit de WPZ.

Na 6 weken van ontzilten droogde de vondst nogal licht op. Hiermee kreeg ik, en ook andere amateurpaleontologen, het vermoeden dat het niet zo oud zou zijn. Via via kreeg ik het e-mailadres van een rechercheur van de politie Haaglanden (afdeling Cold Case). De vondst werd opgehaald door een rechercheur, bestudeerd op het Nederlands Forensisch Instituut en later verzonden naar het Centrum voor Isotopen Onderzoek aan de Universiteit Groningen voor een koolstofdatering. Na drie maanden kreeg ik bericht dat het fragment zeer oud is. Een week later kwam de rechercheur het stukje schedel terugbrengen. Hoewel ik schrok van het grote stuk (eenderde) dat er af is gehaald voor de datering, ben ik erg blij met de informatie die het opleverde.

Uit het onderzoek blijkt dat het fragment heeft toebehoord aan een individu met een minimale leeftijd van 20 jaar. Verder kwam naar voren dat het individu is overleden tussen 6587 en 6413 voor Christus. Dus minimaal 8430 jaar geleden. Deze tijdspanne valt goed samen met de meeste archeologische vondsten zoals afslagen en harpoentjes die ik heb gevonden op de Zandmotor.

Ik ben erg blij met deze vondst. Voorlopig heeft het een mooi plekje in mijn vitrinekast. In overleg met een museum is het schedelfragment beschikbaar gesteld voor een tentoonstelling. Als ik nu op de Zandmotor loop maakt mijn hart stiekem een sprongetje bij elk stukje kokosnoot.

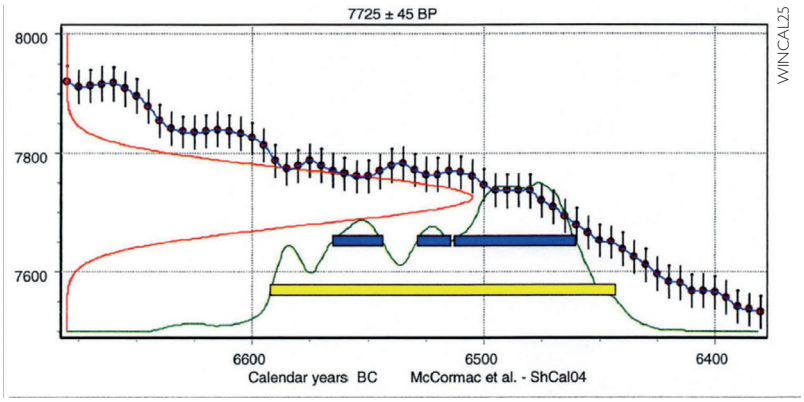

Datering met waarschijnlijkheidsverdeling, gerelateerd aan het jaartal '7725 +/- 45 BP'. Blauwe stippellijn: geijkte kalibratiecurve met bijbehorende fluctuaties. Rode lijn: onzekerheid BP bepaling. Groene lijn: waarschijnlijkheidscurve gekalibreerde datering. Blauwe balken: tijdsintervallen 68% waarschijnlijkheid. Gele balken: tijdsintervallen 95% waarschijnlijkheid.

Twee voorbeelden van eigen Mesolithische vondsten van de Zandmotor. Boven: vuurstenen afslag. Onder: benen spits.

AUTEUR
RENÉ VINCK